

працівникам більше повно та неупереджено виконувати завдання та функції покладені на них державою. Зокрема, проведення практичних тренінгів, семінарів дасть змогу практичним працівникам обмінятися досвідом, вдосконалити свої практичні уміння та навички з урахуванням зарубіжного досвіду.

Список бібліографічних посилань

1. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 08.11.2018).

2. Про затвердження Інструкції з організації діяльності кінологічних підрозділів Національної поліції України : наказ МВС України від 01.11.2016 № 1145 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1544-16> (дата звернення: 08.11.2018).

Отримано 24.11.2018

УДК 351.74:636.7.043.3](477)

Ярослава В'ячеславівна ЛЮБУТІНА,

*курсант 2 курсу факультету № 3 Харківського
національного університету внутрішніх справ;*

Михайло Васильович ІНШЕКОВ,

*викладач тактичної та тактико-спеціальної підготовки
факультету № 3 Харківського національного
університету внутрішніх справ;*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7584-1013>

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРАВИЛА ВИКОРИСТАННЯ СЛУЖБОВИХ СОБАК У ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ Й ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПОРЯДКУ

Сучасний стан боротьби з основними загрозами національній безпеці нашої держави потребує комплексного, узгодженого використання наявних сил і засобів правоохоронних органів. В умовах активного розвитку суспільства та реформування системи правоохоронних органів актуальним залишається питання результативного використання інспекторів-кінологів зі службовими собаками для виконання завдань, пов'язаних з охороною державного кордону, під час здійснення оперативно-службових і

профілактичних завдань, спрямованих на попередження та боротьбу зі злочинністю, забезпечення охорони громадського порядку, охорони об'єктів і території державної, особистої та інших форм власності тощо.

У підрозділах поліції для забезпечення публічної безпеки і порядку та протидії злочинності, а також з метою вирішення інших оперативно-службових завдань, покладених на поліцію, використовуються (застосовуються) спеціально підготовлені службові собаки : 1) розшукові – для розшуку за запаховими слідами осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, для проведення вибірки людини та речі, пошуку речових гільз, затримання втікаючої особи чи групи осіб; 2) патрульно-розшукові – для патрулювання, використання під час забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, пошуку правопорушника по «гарячому» запаховому сліду, затримання втікаючої особи чи групи осіб, припинення нападу на кінолога чи інших осіб; 3) спеціальні – для пошуку та виявлення вибухових речовин, вибухових пристроїв, вогнепальної зброї і набоїв, наркотичних засобів, закопаних (захованих) трупів; 4) конвойні – для припинення втечі й затримання осіб, які втекли з-під варти; 5) вартові – для охорони спеціальних установ і об'єктів поліції та об'єктів. Що охороняються поліцією охорони.

Застосування службових собак як спецзасобу здійснюється відповідно до підпункту 12 пункту 3 статті 45 Закону України «Про Національну поліцію» під час: 1) патрулювання; 2) переслідування та затримання особи, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення; 3) конвоювання (доставлення) затриманої або заарештованої особи; 4) для відбиття нападу на особу та поліцейського.

До роботи з використанням службових собак допускаються лише працівники поліції, які пройшли відповідну кінологічну підготовку у навчальних закладах поліції, де готують кінологів, й отримали позитивні результати під час складання необхідних заліків. Кінолог на місці події: 1) визначає межі огляду місця і порядку його проведення з метою виявлення слідів і предметів, які мають значення для застосування розшукового собаки, та на основі наявної інформації визначає доцільність застосування собаки; 2) уживає заходів для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення, за допомогою розшукового собаки (за запахованими слідами, речами і предметами, залишеними на місці події), у тому числі для пошуку предметів, які мають

значення для розкриття і розслідування кримінального правопорушення ; 3) бере участь у блокуванні місця скоєння кримінального правопорушення, його огляді, виявлення шляхів відходу порушника; 4) вивчає обставини і характер події, установлює час учинення кримінального правопорушення, кількість осіб , що його вчинили, їх прикмети і напрямки руху, визначає інші фактори, які мають значення для розшуку правопорушників по гарячих слідах; 5) позначає місця виявлення на шляху слідування розшукового собаки предметів і речей, які можуть бути використані для пошуку правопорушника із застосування службового собаки, під час проведення першочергових оперативно-розшукових заходів чи слідчих дій, за необхідності бере участь у вилученні предметів і речей, у межах компетенції уживає заходів щодо їх збереження; 6) доводить до керівника слідчо-оперативної групи інформації про можливе походження і використання для розкриття злочину різноманітних запохоносіїв, виявлених на місці події або на шляху руху правопорушників; 7) з метою виявлення підстав для застосування розшукового собаки разом з іншими працівниками поліції оглядає місця біля вікон, дверей, парканів, газонів, а також територію, прилеглу до місця події, на якій запахи слідів зберігаються довше; 8) обмежує шляхи руху осіб після з'ясування обставин учинення кримінального правопорушення і вивчення обстановки місця події, визначає спосіб застосування розшукового собаки.

Таким чином, кінологічна служба є службою бойового забезпечення і призначення для організації і методичного забезпечення, ефективного використання службових собак в охороні громадського порядку, конвоюванні заарештованих та засуджених, в охороні та обороні важливих держаних об'єктів, матеріально-технічного та військового забезпечення Міністерства внутрішніх справ України.

Отримано 26.10.2018

